

JUDECĂTORIA ORHEI

Republica Moldova, MD-3505, mun. Orhei, str. Vasile Mahu, nr.135
email: jor@justice.md, Tel. +373 (235) 20 437, Fax. + 373 (235) 20 736
<https://jor.instante.justice.md/>

Scrisoare de expediere

No 4292 din 24.06 2025

1) Curtea Constituțională a Republicii Moldova mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28

Prin prezenta, Judecătoria Orhei, sediul Central, Vă expediază conform competenței, sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, înaintată de către reprezentantul pârâtului Sloninov Sergiu în interesele G.Ț. „Zlatin Vasile” conform prevederilor art. 13 alin. (2) și art. 16 alin. (3) din Legea nr. 1353 din 02.11.2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier),

Anexă:

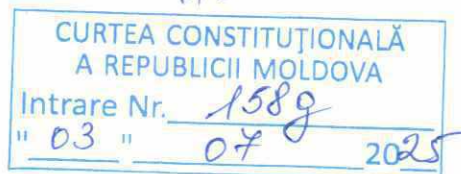
- Încheierea nr. 3CA-15/2024 din 16 Iunie 2022 pe 3 file.
- Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 5 file.
- Sesizare privind excepția de neconstituționalitate pe 11 file.
- Demers (asupra cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate).

În total: 23 file (douăzeci și trei) file

Președintele interimar al
Judecătoriei Orhei

Veronica CUPCEA

Executat: Diana Rotari

Gospodăria Țărănească
"ZLATIN ALEXANDRU VASILE"
IDNO/CF – 1023606009601, s. Ivancea, rnl Orhei, Republica

pagina 1 din 20

**către - CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII
MOLDOVA**

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
mun. Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

P.S. - Prezentul document/act este unul electronic, este semnat cu semnătura electronică avansată calificată (în condițiile Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic), prin dispozitivul emis de către SCTS și aplicarea semnăturii pe prima filă atestă/prezumă și semnarea tuturor celorlalte file inclusiv și anexele. Totodată prin aplicarea semnăturii electronice confirm că toate înscrisurile anexate la actul inițial, corespund originalului.

Gospodăria Țărănească
"ZLATIN ALEXANDRU VASILE"
IDNO/CF – 1023606009601, s. Ivancea, rnl Orhei, Republica

pagină 2 din 20

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII

1.	Denumire	"G.Ț. Zlatin Alexandru Vasile", IDNO/CF – 1023606009601,
2.	sediul în	s. Ivancea, rnl Orhei, Republica Moldova
3.	Tel./fax	.
4.	E-mail:	.
5.	Numele și prenumele reprezentantului	Sergiu Sloninov
6.	Ocupația reprezentantului:	consilier juridic
7.	Adresa reprezentantului	I
8.	Nr. Telefon	.
9.	E-mail:	t _
10.	Procura și ordinul de angajare se anexează	

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Obiect al prezente sesizări privind excepția de neconstituționalitate îl constituie prevederile Legii nr. 1353 din 03-11-2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) –

- a) art. 13 alin. (2) - lipsa unei prevederi legale legat de **consimțământul "coproprietarilor cotelor părți" în gospodăriile țărănești (de fermier)**, (dacă sunt), în cazul în care sunt introduși noi membri;
- b) art. 16 alin. (3) - odată ce jure și facto, membrii gospodăriei țărănești nu pot dispune de **cota parte a soților în gospodăriile țărănești (de fermier), dobândite în timpul căsătoriei.**

P.S. - Prezentul document/act este unul electronic, este semnat cu semnătura electronică avansată calificată (în condițiile Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic), prin dispozitivul emis de către SCTS și aplicarea semnăturii pe prima filă atestă/prezumă și semnarea tuturor celorlalte file inclusiv și anexele. Totodată prin aplicarea semnăturii electronice confirm că toate înscrisurile anexate la actul înfișat, corespund originalului.

Gospodăria Țărănească

"ZLATIN ALEXANDRU VASILE"

pagină 3 din 20

IDNO/CF – 1023606009601, s. Ivancea, rnl Orhei, Republica

- c) **lipsa unei prevederi legale** în Legea nr. 1353 din 03-11-2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), legat de - **cota parte a soților în gospodăriile țărănești (de fermier), dobândite în timpul căsătoriei.**

Exempția de neconstituționalitate, a prevederilor enunțate, este ridicată în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

III. LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

1. Prevederile relevante ale **Constituției Republicii Moldova**

a) Articolul 1 Statul Republica Moldova alin. (3) - *Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sânt garantate.*

b) Articolul 4 Drepturile și libertățile omului alin.

- ✓ (1) *Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.,*
- ✓ (2) *Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.*

c) Articolul 7 Constituția, Lege Supremă - *Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.*

d) Articolul 8 Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale alin.

- ✓ (1) *Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.,*
- ✓ (2) *Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.*

e) Articolul 16 Egalitatea alin.

- ✓ (1) *Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.,*
- ✓ (2) *Toți cetățenii Republicii Moldova sânt egali în față legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.*

P.S. - Prezentul document/act este unul electronic, este semnat cu *semnătura electronică avansată calificată* (în condițiile Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind *semnătura electronică și documentul electronic*), prin dispozitivul emis de către SCTS și aplicarea semnăturii pe prima filă atestă/prezumă și semnarea tuturor celorlalte file inclusiv și anexele. Totodată prin aplicarea semnăturii electronice confirm că toate înscrisurile anexate la actul inițial, corespund originalului.

- f)** Articolul 20 Accesul liber la justiție alin.
- ✓ (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.,
 - ✓ (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.
- g)** Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia
- (1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.
- (2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.
- (3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.
- h)** Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.
- ✓ (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
 - ✓ (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
 - ✓ (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
 - ✓ (4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.
- 2. Prevederile relevante ale Codului Civil a R. Moldova**
- ✓ art. 5 alin. (1) - În cazul nereglementării prin lege ori prin acord al părților și lipsei de uzanțe, raporturilor prevăzute la art.2 li se aplică, dacă aceasta nu contravine esenței lor, norma legislației civile care reglementează raporturi similare (analogia legii).
 - ✓ art. 5 alin. (2) - Dacă aplicarea analogiei legii este imposibilă, drepturile și obligațiile părților se determină în funcție de principiile legislației civile și de echitate (analogia dreptului).
 - ✓ art. 5 alin. (3) - Nu se admite aplicarea prin analogie a normelor care limitează drepturile civile sau care stabilesc răspundere civilă.

Gospodăria Tărănească

"ZLATIN ALEXANDRU VASILE"

pagina 5 din 20

IDNO/CF – 1023606009601, s. Ivancea, rnl Orhei, Republica

- ✓ art. 5 alin. (4) - Instanța de judecată nu este în drept să refuze înfăptuirea justiției în cauzele civile pe motivul că norma juridică lipsește sau că este neclară.
 - ✓ art. 7 - Legislația civilă și tratatele internaționale - Dacă prin tratatul internațional la care Republica Moldova este parte sînt stabilite alte dispoziții decît cele prevăzute de legislația civilă, se vor aplica dispozițiile tratatului internațional.
 - ✓ art. 344 alin. (1) - Proprietatea este comună în cazul în care asupra unui bun **au drept de proprietate doi sau mai mulți titulari.**
 - ✓ art. 344 alin. (2) - Proprietatea comună poate apărea în temeiul legii sau în baza unui act juridic.
 - ✓ art. 345 alin. (1) - Proprietatea comună poate fi caracterizată prin delimitarea cotei fiecărui proprietar (proprietate pe cote-părți) sau prin nedelimitarea cotelor-părți (proprietate în devălmășie).
 - ✓ art. 345 alin. (2) - Dacă bunul este comun, proprietatea pe cote-părți se prezumă pînă la proba contrară.
 - ✓ art. 345 alin. (3) - Coproprietarii devălmași pot atribui bunurilor comune regimul proprietății comune pe cote-părți.
 - ✓ art. 346 alin. (1) - Fiecare coproprietar este proprietarul exclusiv al unei cote-părți ideale din bunul comun. Cotele-părți sînt prezumate a fi egale pînă la probă contrară. Dacă bunul a fost dobîndit printr-un act juridic, nu se va putea face probă contrară decît prin înscrisuri.
3. Prevederile relevante ale Codului Familiei al RM Nr. 1316 din 26-10-2000 -
- a) art. 19 alin. (1) - Bunurile dobîndite de către soți în timpul căsătoriei sînt supuse regimului proprietății în devălmășie.
 - b) art. 20 alin. (1) - Bunurile dobîndite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației.
 - c) art. 20 alin. (3) - Sînt proprietate în devălmășie a soților bunurile mobile și imobile, valorile mobiliare, depunerile și cotele de participație în capitalul social din instituțiile financiare sau societățile comerciale, care au fost construite, constituite, procurate sau făcute din contul mijloacelor comune, precum și alte bunuri dobîndite în timpul căsătoriei, chiar dacă sînt procurate sau depuse pe numele unuia dintre soți.
 - d) art. 20 alin. (5) - Sînt proprietate în devălmășie a soților bunurile care au fost dobîndite din ziua încheierii căsătoriei pînă în ziua încetării acesteia. Instanța judecătorească este în drept, în baza cererii soțului interesat care nu este vinovat de desfacerea căsătoriei, să declare bunurile dobîndite de către el în perioada cît soții au dus gospodării separate proprietate a acestuia.
 - e) art. 21 alin. (2) - Fiecare dintre soți este în drept să încheie convenții prin care să dispună de bunurile comune, cu excepția bunurilor imobile,

f) art. 26 alin. (1) - La împărțirea proprietății în devălmășie a soților și determinarea cotelor-părți din aceasta, părțile soților **sînt considerate egale** dacă contractul matrimonial nu prevede altfel.

4. Prevederile relevante ale **Codului de Procedură Civilă a R. Moldova**

a) Articolul 5. Accesul liber la justiție

- a) (1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.
- b) (2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare....

b) Articolul 12. Soluționarea cauzelor civile în temeiul legislației Republicii Moldova

- ✓ (1) Instanța judecătorească soluționează cauzele civile în temeiul Constituției Republicii Moldova, al tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, al hotărîrilor și deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului, al hotărîrilor Curții Constituționale, al legilor organice și ordinare, al hotărîrilor Parlamentului, al decretelor Președintelui Republicii Moldova, al hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale și ale autorităților administrației publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanța aplică uzanțele dacă acestea nu contravin ordinii publice și bunelor moravuri.
- ✓ (2) Dacă, la judecarea cauzei civile, se constată că o lege sau un alt act normativ nu corespunde unei legi sau unui alt act normativ cu o putere juridică superioară, instanța aplică normele legii sau ale altui act normativ care are putere juridică superioară.
- ✓ (3) În cazul inexistenței normei de drept care să reglementeze raportul litigios, instanța judecătorească aplică norma de drept care reglementează raporturi similare (analogia legii), iar în lipsa unei astfel de norme, se conduce de principiile de drept și de sensul legislației în vigoare (analogia dreptului). Nu se admite aplicarea prin analogie a normei de drept care derogă de la dispozițiile generale, restrînge drepturi sau stabilește sancțiuni suplimentare.
- ✓ (4) Dacă în tratatul internațional la care Republica Moldova este parte sînt stabilite alte reglementări decît cele prevăzute de legislația internă, instanța, la judecarea cauzei, aplică reglementările tratatului internațional.

c) Articolul 19. Înfăptuirea justiției numai în instanță judecătorească

- ✓ (1) În cauzele civile, justiția se înfăptuiește potrivit reglementărilor legislației procedurale civile și numai de către instanțele judecătorești și de judecătorii ei,

Gospodăria Țărănească

"ZLATIN ALEXANDRU VASILE"

pagina 7 din 20

IDNO/CF – 1023606009601, s. Ivancea, rnl Orhei, Republica

numiți în funcție în modul stabilit de lege. Constituirea de instanțe extraordinare este interzisă.

- ✓ (2) Hotărârea judecătorească emisă în cauză civilă poate fi controlată și reexaminată numai de instanța judecătorească competentă, în ordinea stabilită de prezentul cod și de alte legi.

d) Articolul 20. Independența judecătorilor și supunerea lor numai legii

- ✓ (1) Puterea judecătorească este separată de puterea legislativă și de cea executivă și se exercită în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezentul cod și cu alte legi.
- ✓ (2) La îndeplinirea justiției în cauze civile, judecătorii sînt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.
- ✓ (3) Garanțiile independenței judecătorilor sînt consacrate în Constituția Republicii Moldova și în alte legi.

e) Articolul 27. Disponibilitatea în drepturi a participanților la proces alin. (1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, **de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.**

5. Prevederile relevante ale Legii nr. 1353 din 03-11-2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier)

- ✓ art. 4 alin. (2) - Membrii gospodăriei țărănești poartă răspundere solidară nelimitată pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul lor, cu excepția bunurilor care, potrivit Codului de procedură civilă, nu fac obiectul urmăririi.
- ✓ art. 5 - Activitatea gospodăriei țărănești este reglementată de prezenta lege, de Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, de Codul civil, Codul funciar, Codul fiscal, Codul muncii și de alte acte normative.
- ✓ art. 6 alin. (1) - Statul garantează respectarea drepturilor gospodăriei țărănești și asigură apărarea intereselor ei legale.
- ✓ art. 10 alin. (1) - Gospodăria țărănească se constituie pe principiul liberului consimțămînt.
- ✓ art. 10 alin. (2) - Gospodăria țărănească se creează în temeiul declarației de constituire, semnată de fondator și de potențialii membri ai acesteia.
- ✓ art. 10 alin. (3) - În declarația de constituire a gospodăriei țărănești (de fermier), denumită în continuare declarație de constituire, trebuie să se indice:

a) denumirea completă și abreviată a gospodăriei;

P.S. - Prezentul document/act este unul electronic, este semnat cu semnătura electronică avansată calificată (în condițiile Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic), prin dispozitivul emis de către SCTS și aplicarea semnăturii pe prima filă atestă/prezumă și semnarea tuturor celorlalte file inclusiv și anexele. Totodată prin aplicarea semnăturii electronice confirm că toate înscrisurile anexate la actul inițial, corespund originalului.

Gospodăria Țărănească

"ZLATIN ALEXANDRU VASILE"

IDNO/CF – 1023606009601, s. Ivancea, rnl Orhei, Republica

pagină 8 din 20

- b) sediul gospodăriei, numărul de telefon, adresa electronică;
 - c) numele, prenumele, numărul de identificare personal (IDNP), data nașterii, cetățenia și domiciliul fondatorului și al potențialilor membri ai ei, informații privind aflarea acestora în relații familiale cu fondatorul;
 - d) numerele de înregistrare, amplasarea și suprafața, conform cadastrului bunurilor imobile, a terenurilor proprietate individuală sau proprietate comună, inclusiv a terenurilor din extravilan considerate grădini, precum și a terenurilor arendate;
 - e) componența altor bunuri imobiliare care se transmit în proprietate comună membrilor gospodăriei.
- ✓ art. 13 alin. (2) - Pentru înregistrarea gospodăriei țărănești, fondatorul prezintă primăriei:
- a) declarația de constituire;
 - b) copiile de pe documentele ce confirmă dreptul de proprietate privată al fondatorului și al potențialilor membri ai gospodăriei asupra terenurilor;
 - c) copiile de pe contractele de arendă a terenurilor, după caz, autentificate de secretarul primăriei;
 - d) bonul de plată, pe contul primăriei, a taxei de înregistrare a gospodăriei.
- ✓ art. 16 alin. (3) - Primirea în gospodăria țărănească se face cu acordul membrilor ei.
- ✓ art. 18 alin. (1) - Bunurile folosite în comun de membrii gospodăriei țărănești pot aparține:
- a) unui sau mai multor membri ai gospodăriei cu drept de proprietate individuală;
 - b) membrilor gospodăriei cu drept de proprietate comună în devălmășie sau cu drept de proprietate comună în diviziune dacă ultimul este prevăzut în contract.
- ✓ art. 18 alin. (2) - Bunurile care se află în proprietatea comună a membrilor gospodăriei țărănești (denumite în continuare bunuri comune) se formează din:
- a) mijloacele bănești și alte bunuri aduse, cu drept de proprietate comună, în gospodărie de membrii ei;
 - b) produsele și veniturile obținute din activitatea independentă a gospodăriei sau din activitatea ei cu alte întreprinderi;
 - c) veniturile obținute din tranzacții cu valori mobiliare procurate de gospodărie;
 - d) prestațiile de asigurări sociale primite de gospodărie;
 - e) donațiile de la organizații și cetățeni;
 - f) creditele și împrumuturile luate de gospodărie;
 - g) alte bunuri comune obținute în conformitate cu legea.

11

Gospodăria Țărănească
"ZLATIN ALEXANDRU VASILE"
IDNO/CF – 1023606009601, s. Ivancea, rnl Orhei, Republica

pagină 9 din 20

- ✓ art. 18 alin. (3) - Bunuri comune pot fi: terenurile, plantațiile, construcțiile gospodărești și alte construcții, instalațiile de ameliorare și alte instalații, vitele productive și de muncă, păsările, tehnica agricolă și altă tehnică, mijloacele de transport, utilajele, inventarul și alte bunuri, procurate pentru gospodărie în comun de membrii ei.
- ✓ art. 18 alin. (4) - Disponerea de bunurile comune se efectuează cu acordul tuturor membrilor gospodăriei țărănești.
- ✓ art. 19 alin. (1) - Membrul gospodăriei țărănești este în drept să vîndă, să dăruiască sau să înstrăineze în alt mod cota sa din bunurile comune exclusiv membrilor gospodăriei sau altor persoane, enumerate la art. 16 alin.(1), care nu erau, dar au devenit membri ai gospodăriei.
- ✓ art. 19 alin. (2) - Membrii gospodăriei țărănești au dreptul prioritar față de alți membri ai familiei conducătorului ei de a procura cota ce se înstrăinează din bunurile comune.
- ✓ art. 19 alin. (3) - Membrul gospodăriei țărănești este obligat să informeze ceilalți membri ai ei și ceilalți membri ai familiei conducătorului de gospodărie privind comercializarea cotei sale din bunurile comune, precum și prețul ei de vînzare.
- ✓ art. 19 alin. (4) - În cazul în care membrii gospodăriei țărănești și ceilalți membri ai familiei conducătorului refuză să procure cota ce se înstrăinează din bunurile comune sau în cazul în care aceștia nu-și îndeplinesc, în decursul unei luni de la data informării lor privind înstrăinarea cotei, intenția de a o procura, membrul care înstrăinează cota este în drept să ceară separarea ei în modul stabilit la art. 20.
- ✓ art. 19 alin. (5) - Dacă întreaga cotă din bunurile comune s-a vîndut, a fost dăruită sau înstrăinată în alt mod, se consideră că titularul care a înstrăinat-o s-a retras din gospodărie, faptul consemnîndu-se în Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier) și, după caz, în alte registre.
- ✓ art. 20 alin. (1) - Atribuirea în proprietate individuală a unei cote din bunurile comune se efectuează prin separare sau divizare.
- ✓ art. 20 alin. (2) -Cota din bunurile comune se atribuie membrului gospodăriei țărănești:
 - a) la pierderea calității de membru al gospodăriei fără ca el să întemeieze o nouă întreprindere (separarea cotei din bunurile comune);
 - b) la urmărirea cotei pentru obligațiile personale ale membrului gospodăriei (separarea cotei din bunurile comune);
 - c) la reorganizarea sau lichidarea gospodăriei (divizarea bunurilor comune).
- ✓ art. 20 alin. (3) - Cota membrului gospodăriei țărănești din bunurile proprietate comună în devălmășie se consideră egală cotelor celorlalți membri dacă, cu acordul acestora, cota nu a fost micșorată din cauza participării lui neînsemnate cu bunuri sau cu muncă personală la activitatea gospodăriei.

P.S. - Prezentul document/act este unul electronic, este semnat cu semnătura electronică avansată calificată (în condițiile Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic), prin dispozitivul emis de către SCTS și aplicarea semnăturii pe prima filă atestă/prezumă și semnarea tuturor celorlalte file inclusiv și anexele. Totodată prin aplicarea semnăturii electronice confirm că toate înscrisurile anexate la actul înfiat, corespund originalului.

- ✓ art. 20 alin. (4) - În cazul pierderii calității de membru al gospodăriei țărănești, cota din mijloacele fixe de producție care se află în proprietate comună este inseparabilă în natură. În acest caz, cota se plătește în bani, în producție agricolă sau în alt fel. Modul de plată se stabilește cu acordul celorlalți membri ai gospodăriei.
- ✓ art. 20 alin. (5) - Urmărirea cotei din bunurile comune pentru obligațiile personale ale membrului gospodăriei țărănești se efectuează în cazul în care datoriiile acestuia nu pot fi acoperite cu alte bunuri ale lui.
- ✓ art. 20 alin. (6) - La reorganizarea sau lichidarea gospodăriei țărănești, bunurile comune se divizează în modul stabilit de legislația civilă.

6. Prevederile relevante ale Legii Nr. 845 din 03-01-1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi

- ✓ art. 3 alin. (1) - Forma organizatorico-juridică a activității de antreprenoriat este întreprinderea.
- ✓ art. 3 alin. (2) - Întreprinderea constituie un agent economic cu firmă (titulatură) proprie înființată de antreprenor în modul stabilit de legislație.
- ✓ art. 3 alin. (3) - Întreprinderea are dreptul de persoană juridică sau de persoană fizică, în conformitate cu prezenta Lege. Întreprinderea-persoană juridică și întreprinderea-persoană fizică au aceleași drepturi și obligații, cu excepția răspunderii patrimoniale pentru obligațiile lor.
- ✓ art. 3 alin. (4) - Întreprinderea devine subiect de drept din momentul înregistrării de stat.
- ✓ art. 3 alin. (5) - Întreprinderile și întreprinzătorii nu sînt obligați să dețină și să aplice ștampila proprie pe înscrisuri de orice natură. În cazul în care legislația prevede necesitatea aplicării ștampilei întreprinderii sau întreprinzătorului, cerința se consideră îndeplinită dacă înscrisul este semnat de persoana împuternicită de întreprindere sau de către întreprinzător.
- ✓ art. 13 alin. (1) - Activitatea de antreprenoriat poate fi practicăată sub următoarele forme organizatorico-juridice:
 - a) întreprindere individuală;
 - b) societate în nume colectiv;
 - c) societate în comandită;
 - d) societate pe acțiuni;
 - e) societate cu răspundere limitată;
 - f) cooperativă de producție;
 - g) cooperativă de întreprinzător;
 - h) întreprindere de arendă;
 - i) întreprindere de stat și întreprindere municipală.
- ✓ art. 13 alin. (2) - Activitatea de muncă individuală are caracter întreprinzător și se desfășoară sub forma de organizare juridică întreprindere individuală sau în baza patentei de întreprinzător.

Gospodăria Tărănească

"ZLATIN ALEXANDRU VASILE"

pagină 11 din 20

IDNO/CF – 1023606009601, s. Ivancea, rnl Orhei, Republica

- ✓ art. 13 alin. (3) - Întreprinderile cu investiții străine se înființează pe teritoriul Republicii Moldova sub formele organizatorico-juridice arătate la punctul 1 al prezentului articol. Deosebirile ce vizează înregistrarea și activitatea întreprinderilor respective se stabilesc de legislația privind investițiile străine.
- ✓ art. 13 alin. (4) - Oricare din întreprinderile indicate la punctul 1 din prezentul articol (în dependență de numărul de lucrători și de alte criterii), în conformitate cu legislația, poate fi considerată microîntreprindere sau întreprindere mică.
- ✓ art. 13 alin. (5) - Întreprinderile care practică activități bancare, de asigurare, de bursă sau alte genuri specializate se înființează sub una din formele organizatorico-juridice arătate la lit. d), e) h) din punctul 1 al prezentului articol. Particularitățile constituirii, înregistrării, funcționării și încetării activității unor astfel de întreprinderi sînt stabilite de legislația respectivă.
- ✓ art. 13 alin. (6) - Pentru realizarea sarcinilor lor statutare organizațiile obștești și cele religioase, în conformitate cu legislația, au dreptul să fondeze sau să participe la fondarea și coposedarea de societăți în nume colectiv și în comandită, societăți cu răspundere limitată și societăți pe acțiuni.
- ✓ art. 13 alin. (7) - Orice cetățean poate fi fondator numai al unei întreprinderi individuale. Persoanele juridice și fizice pot fi asociați numai ai unei singure societăți cu răspundere nelimitată sau în comandită.
- ✓ art. 13 alin. (8) - în cazul în care pe numele unei persoane au fost înregistrate anterior întreprinderi care nu funcționează și care nu au fost lichidate în modul stabilit de lege sau care au datorii la bugetul public național, persoanei în cauză i se refuză înregistrarea unei noi întreprinderi pînă la înlăturarea circumstanțelor menționate.
- ✓ art. 14 alin. (1) - Întreprindere individuală este întreprinderea care aparține cetățeanului, cu drept de proprietate privată, sau membrilor familiei acestuia, cu drept de proprietate comună. Patrimoniul întreprinderii individuale se formează pe baza bunurilor cetățeanului (familiei) și altor surse care nu sînt interzise de legislație. În agricultură există un singur tip de întreprindere individuală - gospodăria țărănească (de fermier). Întreprinderea individuală se echivalează cu întreprinzătorul individual.
- ✓ art. 14 alin. (2) - Întreprinderea individuală nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică întreprinzător individual. Patrimoniul întreprinderii individuale este inseparabil de bunurile persoanele ale antreprenorului. Antreprenorul-posesor al întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul său, exceptîndu-se acele bunuri care, conform legislației în vigoare, nu fac obiectul urmăririi. **Membrii familiei-posesori ai întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată solidară pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul lor, exceptîndu-se acele bunuri care, în conformitate cu legislația în vigoare, nu fac obiectul urmăririi.**
- ✓ art. 14 alin. (3) - Modul de constituire, înregistrare și încetare a activității întreprinderilor individuale este reglementat de prezenta Lege și de legislația civilă.

P.S. - Prezentul document/act este unul electronic, este semnat cu semnătura electronică avansată calificată (în condițiile Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic), prin dispozitivul emis de către SCTS și aplicarea semnăturii pe prima filă atestă/prezumă și semnarea tuturor celorlalte file inclusiv și anexele. Totodată prin aplicarea semnăturii electronice confirm că toate înscrisurile anexate la actul inițial, corespond originalului.

Particularitățile constituirii, înregistrării și încetării activității gospodăriilor țărănești (de fermier) sînt reglementate de Legea nr.1353-XIV din 3 noiembrie 2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier).

- ✓ art. 14 alin. (4) - Document de constituire a întreprinderii individuale este hotărîrea cu privire la înființarea întreprinderii, semnată de către fondator (fondatori), incluzînd:
 - a) numele, prenumele (după caz, numele după tată), data nașterii, cetățenia, domiciliul cetățeanului-fondator (fondatorilor-membri ai familiei);
 - b) numele, prenumele (după caz, numele după tată), data nașterii, domiciliul șefului (directorului) de întreprindere - în cazul în care acesta nu este fondator;
 - c) firma întreprinderii inclusiv abreviată;
 - d) sediul întreprinderii;
 - e) data înființării întreprinderii;
 - f) genul (genurile) de activitate a întreprinderii;
 - g) condițiile reorganizării și lichidării întreprinderii.În hotărîrea cu privire la înființarea întreprinderii pot fi incluse și alte prevederi care nu contravin legislației în vigoare.
- ✓ art. 14 alin. (5) - Firma întreprinderii individuale, inclusiv abreviată, trebuie să includă cuvintele "întreprindere individuală" sau "Î.I.", precum și numele cel puțin a unui posesor.

7. Prevederile relevante ale Legii Nr. 135 din 14-06-2007 privind societățile cu răspundere limitată

- ✓ art. 27¹ alin. (1) - Asupra părții sociale a soților în societate dobîndite în timpul căsătoriei se aplică regimul juridic al proprietății comune în devălmășie dacă contractul matrimonial nu prevede altfel.

8. Prevederile Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale - Art. 6 al convenție cât și constatările, statuările emise în alte cauze pronunțate de CEDO.

- a) Dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1, trebuie interpretat în lumina principiului supremației dreptului, care presupune existența unei căi legale efective care să permită revendicarea drepturilor civile (Beles și alții împotriva Republicii Cehe, pct. 49).
- b) Dreptul de acces la instanță trebuie să fie „concret și efectiv” (Bellet împotriva Franței, pct. 38).
- c) dreptul la o instanță include nu numai dreptul de a iniția o acțiune, ci și dreptul la soluționarea juridică a litigiului (Kutic împotriva Croației, pct. 25 și 32)
- d) În acest sens, chiar și aparențele pot avea importanță sau, așa cum spune un proverb englezesc, „justice must not only be done, it must also be seen to be done” („nu trebuie doar să se facă dreptate, trebuie să se și vadă că se face dreptate”). Într-o societate

Gospodăria Țărănească

"ZLATIN ALEXANDRU VASILE" SA

pagină 13 din 20

IDNO/CF – 1023606009601, s. Ivancea, rnl Orhei, Republica

- democratică, instanțele trebuie să inspire încredere justițiabililor (Sramek împotriva Austriei, pct. 42).
- e) instanța trebuie să fie imparțială din punct de vedere obiectiv, trebuie să ofere garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în această privință (Gregory vs Marea Britanie, CEDO (1997) 25 EHRR 577),
- f) instanța are obligația de a oferi toate garanțiile suficiente, de a exclude orice dubii rezonabile referitor la imparțialitatea instanței, aparențele având un rol decisiv (Piersack v. Belgium, no 8692/79 din 01.10.1982, §30, Padovani v. Italy no. 13396/87 26.02.1993 §27).
- g) într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere persoanelor [...]. În acest sens, articolul 6 îi impune instanței imparțialitatea. Imparțialitatea denotă, în mod normal, lipsa prejudecății sau a părtinirii, existența sau lipsa acesteia putând fi probată în mai multe moduri. cauza Kyprianou v. Cipru [MC], 15 decembrie 2005, § 118,
9. Constatările Curții Constituționale - Hotărârea nr. 2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998, în lumina interpretărilor date la art. 1 alin. (3) al Constituției Republicii Moldova, a statuat: **una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție și Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.**

IV. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ, ȘI EXPUNEREA ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL OBIECTULUI SESIZĂRII

Pe rolul Judecătoriei Orhei sediul Central, în gestiunea D-nei Judecător Alina BALAN, se află pe rol cauza de contencios administrativ nr. 3CA-15/2024, unde se examinează "Cererea de cemare în judecată depusă de Elena ZLATIN, IDNP – 2001027011549 către Primăria Comunei Ivancea, I. P. Agenția Servicii Publice a RM, terț Vitalie ZLATIN, IDNP-0960404010314 și "G.Ț. Zlatin Alexandru Vasile", IDNO/CF – 1023606009601, privind -

- **Anularea Actelor administrative defavorabile ale**
 - a) Primăriei Comunei Ivancea nr. 02/1-12/47.11.21/2024 din data de 11.01.2024,
 - b) I.P. Agenției Servicii Publice a RM nr. 01/Z-1/24 din data de 11.01.2024,
- **Constatarea nulității actului administrativ defavorabil - Dispoziția nr. 02/1-7/2 din 01.03.2016 "cu privire la efectuarea modificărilor în Registrul de evidență a gospodăriilor țărănești pe "G.Ț. Zlatin Alexandru Vasile"**

P.S. - Prezentul document/act este unul electronic, este semnat cu semnătura electronică avansată calificată (în condițiile Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic), prin dispozitivul emis de către SCTS și aplicarea semnăturii pe prima filă atestă/prezumă și semnarea tuturor celorlalte file inclusiv și anexele. Totodată prin aplicarea semnăturii electronice confirm că toate înscrisurile anexate la actul inițial, corespond originalului.

Gospodăria Tărănească
"ZLATIN ALEXANDRU VASILE"
IDNO/CF – 1023606009601, s. Ivancea, rml Orhei, Republica

pagină 14 din 20

De fapt, **instanța de fond**, în cadrul unui proces judiciar echitabil, prin aplicare normelor de drept pertinente, urmează să constate:

- Cine au fost proprietarii de jure și de facto a GT "Zlatin Alexandru Vasile" și care era proporționalitatea "cotei păți" în bunurile GT "Zlatin Alexandru Vasile" până la data de 01.03.2016;
- Cum a avut loc înregistrarea dlui Vitalie ZLATIN, IDNP: _____ în calitatea de membru a GT "Zlatin Alexandru Vasile" și care a "cotă parte" raportate la bunurile, GT "Zlatin Alexandru Vasile", dlui a intrat;
- Era necesar sau nu acordul dna Elena ZLATIN, IDNP: _____ în calitate de coproprietară a bunului imobil industrial - GT "Zlatin Alexandru Vasile" (cu "cotă parte în bunurile, GT "Zlatin Alexandru Vasile" de 50%) la admiterea în calitate de membru a GT "Zlatin Alexandru Vasile";
- Ce s-a întâmplat cu "cotă parte în bunurile, GT "Zlatin Alexandru Vasile" deținut de Elena ZLATIN, IDNP: _____ după primirea dlui Vitalie ZLATIN, IDNP: _____ în calitatea de membru a GT "Zlatin Alexandru Vasile";
- Și altele.

De fapt și drept în speța noastră:

1. La data de 30 septembrie anul 1995, de către OSC Buiucani, mun. Chișinău, R. Moldova, a fost înregistrată căsătoria dintre Alexandru ZLATIN, născut la _____ CNP – _____ și Elena ZLATIN (MARDARI), născută la _____ CNP – _____ căsătoria fiind trecută în registru actelor de stare civilă cu nr. 440 din 30.09.1995.
2. La data de 09.03.2004, de către, Alexandru ZLATIN, CNP – _____, a fost înregistrată la Primăria Comunei Ivancea, "G.Ț. Zlatin Alexandru Vasile", atribuindu-i Codul Fiscal (CF) nr. _____
3. Odată cu înregistrarea căsătoriei la data de 30.09.1995, toate bunurile obținute de noi după, sunt considerate ca obținute și deținute în devălmășie, ceea ce prezumă că după data 09.03.2004, data înregistrării "G.Ț. Zlatin Alexandru Vasile", CF - _____ ea aparține în devălmășie soților Alexandru și Elena ZLATIN, în condițiile Codului Familiei al RM Nr. 1316 din 26-10-2000, prevederile:
 - g) art. 19. (1) Bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei sânt supuse **regimului proprietății în devălmășie**.
 - h) art. 20. (1) Bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei **aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie**, conform legislației.
 - i) art. 20. (3) Sînt proprietate în devălmășie a soților **bunurile mobile și imobile**, valorile mobiliare, depunerile și cotele de participație în capitalul social din instituțiile financiare sau societățile comerciale, care au fost construite, constituite, procurate

P.S. - Prezentul document/act este unul electronic, este semnat cu *semnătura electronică avansată calificată* (în condițiile Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind *semnătura electronică și documentul electronic*), prin dispozitivul emis de către SCTS și aplicarea semnăturii pe prima filă atestă/prezumă și semnarea tuturor celorlalte file inclusiv și anexele. Totodată prin aplicarea semnăturii electronice confirm că toate înscrisurile anexate la actul inițial, corespund originalului.

Gospodăria Țărănească

"ZLATIN ALEXANDRU VASILE"

14
pagină 15 din 20

IDNO/CF – 1023606009601, s. Ivancea, rnl Orhei, Republica

sau făcute din contul mijloacelor comune, precum și alte bunuri dobândite în timpul căsătoriei, **chiar dacă sînt procurate sau depuse pe numele unuia dintre soți.**

- j) art. 20. (5) Sînt proprietate în devălmășie a soților bunurile care au fost dobîndite **din ziua încheierii căsătoriei pînă în ziua încetării acesteia.** Instanța judecătorească este în drept, în baza cererii soțului interesat care nu este vinovat de desfacerea căsătoriei, să declare bunurile dobîndite de către el în perioada cît soții au dus gospodării separate proprietate a acestuia.
 - k) art. 21. (2) Fiecare dintre soți este în drept să încheie convenții prin care să dispună de bunurile comune, **cu excepția bunurilor imobile,**
 - l) art. 26. (1) La împărțirea proprietății în devălmășie a soților și determinarea cotelor-părți din aceasta, părțile soților **sînt considerate egale** dacă contractul matrimonial nu prevede altfel.
4. Totodată Codul Civil al Republicii Moldova Nr. 1107 din 06-06-2002 (redacția la anul 2016) stabilește la -
- a) Art. 344. (1) Proprietatea este comună în cazul în care asupra unui bun **au drept de proprietate doi sau mai mulți titulari.**
 - b) Art. 344. (2) Proprietatea comună poate apărea în temeiul legii sau **în baza unui act juridic.**
 - c) Art. 345. (1) Proprietatea comună poate fi caracterizată prin delimitarea cotei fiecărui proprietar (proprietate pe cote-părți) sau **prin nedelimitarea cotelor-părți (proprietate în devălmășie).**
 - d) Art. 345. (2) Dacă bunul este comun, **proprietatea pe cote-părți se prezumă pînă la proba contrară.**
 - e) Art. 345. (3) Coproprietarii devălmași pot atribui bunurilor comune **regimul proprietății comune pe cote-părți.**
 - f) Art. 346. (1) Fiecare coproprietar **este proprietarul exclusiv al unei cote-părți ideale din bunul comun. Cotele-părți sînt prezumate a fi egale pînă la probă contrară. Dacă bunul a fost dobîndit printr-un act juridic, nu se va putea face probă contrară decît prin înserisuri.**
5. Menționăm că "G.Ț. Zlatin Alexandru Vasile", în condițiile legislației R Moldova, este un "bun imobil industrial" ceia ce prin prisma Codului Familiei al RM Nr. 1316 din 26-10-

P.S. - Prezentul document/act este unul electronic, este semnat cu semnătura electronică avansată calificată (în condițiile Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic), prin dispozitivul emis de către SCTS și aplicarea semnăturii pe prima filă atestă/prezumă și semnarea tuturor celorlalte file inclusiv și anexele. Totodată prin aplicarea semnăturii electronice confirm că toate înscrisurile anexate la actul inițial, corespund originalului.

Gospodăria Țărănească
"ZLATIN ALEXANDRU VASILE"
IDNO/CF – 1023606009601, s. Ivancea, rnl Orhei, Republica

pagină 16 din 20

2000, art. 21. (2) Fiecare dintre soți este în drept să încheie convenții prin care să dispună de bunurile comune, **cu excepția bunurilor imobile,**

6. În condițiile celor expuse mai sus, Elena ZLATIN, născută la . , CNP – este co - proprietară/membru a "G.Ț. Zlatin Alexandru Vasile", CF - cu o cotă de 50%.
7. În anul 2016, Zlatin Alexandru, a depus la Primăria comunei Ivancea o cerere, prin care a solicitat să fie admis pe fratele său, Vitalie Zlatin, de jure a înstrăinat capitalul social și bunurile al "G.Ț. Zlatin Alexandru Vasile", CF - . fără a avea un accept din partea dnei Elena ZLATIN, Ori în Legea nr. 1353 din 03-11-2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), legiuitorul a stabilit la art. 19 alin. (3) Membrul gospodăriei țărănești este obligat să informeze ceilalți membri ai ei și ceilalți membri ai familiei conducătorului de gospodărie privind comercializarea cotei sale din bunurile comune, precum și prețul ei de vânzare, iar la art. 19 alin. (4) În cazul în care membrii gospodăriei țărănești și ceilalți membri ai familiei conducătorului refuză să procure cota ce se înstrăinează din bunurile comune sau în cazul în care aceștia nu-și îndeplinesc, în decursul unei luni de la data informării lor privind înstrăinarea cotei, intenția de a o procura, membrul care înstrăinează cota este în drept să ceară separarea ei în modul stabilit la art. 20.
8. Astfel în condițiile speței noastre:
 - **Elena ZLATIN, este "desproprietărită ilegal" de bunurile sale**
 - **Vitalie ZLATIN, se "îmbogățește fără justă cauză", cu bunurile de care a fost "desproprietărită ilegal" Elena ZLATIN**

Reișind in alegațiile avocatului Pavel Midrigan (reprezentantul dlui Vitalie ZLATIN, IDNP:0960404010314), am constat că există ambiguități și interpretări legat aplicabilitatea și sensul prevederilor Legii nr. 1353 din 03-11-2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), ori cel din urmă indicând că

- a) **Nu a fost necesară acceptul coproprietarului (soțului) care deține 50% din "cotă parte în bunurile GT , la înregistrarea unui nou membru , de oarece nu există prevedere legat de - cota parte a soților în gospodăriile țărănești (de fermier), dobândite în timpul căsătoriei,**
- d) **Membrii gospodăriei țărănești pot dispune după cum consideră necesar și de cota parte a soților în gospodăriile țărănești (de fermier), dobândite în timpul căsătoriei chiar și în cazul micșorării ei (în speța noastră cu 50%).**
- e) **Bunurile folosite în comun de membrii gospodăriei țărănești sunt și cotele părți a soților în acele bunuri, deținute în devălmășie, și pot despune și fără acordul lor.**

P.S. - Prezentul document/act este unul electronic, este semnat cu semnătura electronică avansată calificată (în condițiile Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic), prin dispozitivul emis de către SCTS și aplicarea semnăturii pe prima filă atestă/prezumă și semnarea tuturor celorlalte file inclusiv și anexele. Totodată prin aplicarea semnăturii electronice confirm că toate înscrisurile anexate la actul inițial, corespund originalului.

Gospodăria Țărănească

"ZLATIN ALEXANDRU VASILE"

15
pagină 17 din 20

IDNO/CF – 1023606009601, s. Ivancea, rnl Orhei, Republica

f) membrii gospodăriei țărănești pot dispune de **cotele părți a soților în acele bunuri, deținute în devălmășie, fără acordul lor.**

Toată această situație este menținută de instanțe și folosite cu rea credință de unii avocați în condiția - **lipsei unei prevederi legale în Legea nr. 1353 din 03-11-2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier),** legat de - **cota parte a soților în gospodăriile țărănești (de fermier), dobândite în timpul căsătoriei,** Ori crează ambiguități și nu este clar ce se întâmplă cu "cota parte a soților în gospodăriile țărănești (de fermier), dobândite în timpul căsătoriei, la:

- ✓ Introducerea unui nou membru;
- ✓ Folosirea și statutul Bunurilor;
- ✓ Înstrăinarea cotei din bunurile comune;
- ✓ Separarea și divizarea bunurilor comune;
- ✓ Moștenire.

În prezent instanțele și unii avocați - **exclud unele ipoteze care se aplică/acoperă normele juridice invocate,** iar în altă situație - **extind normele juridice invocate dincolo de ipotezele la care se aplică/acoperă,** în sensul de reglementarea a **normelor juridice invocate, li se atribuie un mai mare grad de abstracție,** ceea ce suscită îndoieli la aplicare și care duce **la încălcarea "Dreptul la apărare și accesul la instanță"**, dar și poate duce de la "**deproprietărea ilegală**" a unui participant și "**îmbogățierea fără justă cauză**" a altui participant, în sensul de reglementarea a **normei juridice invocate, i se atribuie un mai mare grad de abstracție,** ceea ce suscită îndoieli la aplicare, Ori vine în contradicție cu **u prevederile CEDO, Constituției RM și legislația națională aplicabilă speței.**

Astfel suntem în situația în care prin interpretarea actuală a **art. 13 alin. (2), art. 16 alin. (3), al Legii nr. 1353 din 03-11-2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), cât și lipsa unei prevederi legale în Legea nr. 1353 din 03-11-2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier),** legat de - **cota parte a soților în gospodăriile țărănești (de fermier), dobândite în timpul căsătoriei,** se viciază procedura de procedură juridică de examinare și poate vicia soluția care urmează a fi pronunțată în prezenta cauză, și care nu ne oferă un grad de protecție suficient, și de fapt poate fi încălcat dreptul nostru, ORI prin prisma art. 6 al Convenției Europene ne garantează dreptul la un proces echitabil **"Orice persoana are dreptul la judecarea cauzei sale ... de către o instanță ... imparțială... care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații penale îndreptate împotriva sa"**, și în acest sens considerăm necesar și oportun sesizarea CURȚII CONSTITUȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA, în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, art. 25 al.(1) lit. d) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, art. 38 alin.(1) lit. d) din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995, privind P.S. - Prezentul document/act este unul electronic, este semnat cu **semnătura electronică avansată calificată (în condițiile Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic), prin dispozitivul emis de către SCTS și aplicarea semnăturii pe prima filă atestă/prezumă și semnarea tuturor celorlalte file inclusiv și anexele. Totodată prin aplicarea semnăturii electronice confirm că toate înscrisurile anexate la actul inițial, corespund originalului.**

excepția de neconstituționalitate a normelor invocate mai sus, ORI în redacția actuală și modul de interpretare de către instanțele naționale, contravin mai multor norme de drept național și internaționale dar și a prevederilor Constituției Republicii Moldova art. 4, 7, 8, 15, 16, 20, 46 alin (1-3), 54, 120.

Menționăm că conform Constituției Republicii Moldova Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, și în acest sens fiecare persoană este înzestrată în egală măsură cu drepturi și îndatoriri, și niciunui puteri nu i se permite să utilizeze în mod preferențial dreptul în interesul sau în dauna unei anumite persoane, și principiul egalității, echității, și funcționalității, și este opozabil tuturor deținătorilor puterii publice, tuturor autorităților publice, iar beneficiari ai acestui principiu, în virtutea art. 16 din Constituție, sunt cetățenii Republicii Moldova, iar după părerea noastră, prin aplicarea și interpretarea aplicării a art. 13 alin. (2), art. 16 alin. (3), al Legii nr. 1353 din 03-11-2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), cât și lipsa unei prevederi legale în Legea nr. 1353 din 03-11-2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), legat de - **cota parte a soților în gospodăriile țărănești (de fermier), dobândite în timpul căsătoriei**, duce la încălcarea drepturilor fundamentale:

- ✓ **îngrădirea accesului la o instanță** - încălcare prin prisma art. 54 din Constituție, cât și art. 20 alin. 2 din Constituție, Ori **"Orice persoana are dreptul la judecarea cauzei sale ... de către o instanță ... imparțială... care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil,**
- ✓ **dreptul de a se bucura de proprietate "exproprierea ilegală"** a GT și dna Elena Zlatin, încălcare prin prisma art. 46 alin 1 - 3 din Constituție, Ori **printr-o procedură arbitrară, ne întemeiat, riscăm să fim expropriați de bunurile noastre**

Relevant la caz fiind constatările CEDO în cazurile expuse mai jos:

- a) **Dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1, trebuie interpretat în lumina principiului supremației dreptului, care presupune existența unei căi legale efective care să permită revendicarea drepturilor civile (Beles și alții împotriva Republicii Cehe, pct. 49).**
- b) **Dreptul de acces la instanță trebuie să fie „concret și efectiv” (Bellet împotriva Franței, pct. 38).**
- c) **dreptul la o instanță include nu numai dreptul de a iniția o acțiune, ci și dreptul la soluționarea juridică a litigiului (Kutić împotriva Croației, pct. 25 și 32)**
- d) **În acest sens, chiar și aparențele pot avea importanță sau, așa cum spune un proverb englezesc, „justice must not only be done, it must also be seen to be done” („nu trebuie doar să se facă dreptate, trebuie să se și vadă că se face dreptate”).**
- e) **instanța are obligația de a oferi toate garanțiile suficiente, de a exclude orice dubii rezonabile referitor la imparțialitatea instanței, aparențele având un rol decisiv**

P.S. - Prezentul document/act este unul electronic, este semnat cu semnătura electronică avansată calificată (în condițiile Legii Nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic), prin dispozitivul emis de către SCTS și aplicarea semnăturii pe prima filă atestă/prezumă și semnarea tuturor celorlalte file inclusiv și anexele. Totodată prin aplicarea semnăturii electronice confirm că toate înscrisurile anexate la actul inițial, corespund originalului.

(Piersack v. Belgium, no 8692/79 din 01.10.1982, §30, Padovani v. Italy no. 13396/87 26.02.1993 §27).

f) într-o societate democratică este de o importantă fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere persoanelor [...]. În acest sens, articolul 6 îi impune instanței imparțialitatea. Imparțialitatea denotă, în mod normal, lipsa prejudecății sau a părtinirii, existența sau lipsa acesteia putând fi probată în mai multe moduri. cauza *Kyprianou v. Cipru [MC]*, 15 decembrie 2005, § 118,

Relevant la caz fiind constatările Curții Constituționale în *Hotărârea nr. 2 din 19.01.1998*, publicată în *Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998*, în lumina interpretărilor date la art. 1 alin. (3) al Constituției Republicii Moldova, a statuat: **una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție și Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.**

Totodată potrivit Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova *Articolul 5. Accesul liber la justiție alin.*

- a) (1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.
- b) (2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare....

De menționat că - potrivit Constituției RM - la art. 20 - orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

- Reieșind din cele expuse în prezenta sesizare, în redacția actuală legat de –
- ✓ art. 13 alin. (2) - lipsa unei prevederi legale legat de **consimțământul "coproprietarilor cotelor părți" în gospodăriile țărănești (de fermier)**, (dacă sunt), în cazul în care sunt introduși noi membri;
 - ✓ art. 16 alin. (3) - odată ce *jure și facto*, membrii gospodăriei țărănești nu pot dispune de **cota parte a soților în gospodăriile țărănești (de fermier), dobândite în timpul căsătoriei.**
 - ✓ **lipsa unei prevederi legale** în *Legea nr. 1353 din 03-11-2000* privind gospodăriile țărănești (de fermier), legat de - **cota parte a soților în gospodăriile țărănești (de fermier), dobândite în timpul căsătoriei.**

prin prisma practicii juridice ale instanțelor de judecată, **sunt ne constituționale**, ORI în situația actuală justițiabilii **nu au un grad de garanție efectiv** privind legalitatea soluțiilor emise și care **trebuie să fie legale atât în practică, cât și în drept**, ori în caz contrar v-a fi o încălcare a prevederilor Constituției Republicii Moldova art. 4, 7, 8, 15, 16, 20, 46 alin (1-3), 54, 120 și art. 6 al Convenției Europene.

V. CERINȚELE NOASTRE

În contextul celor expuse mai sus, solicităm **Curții Constituționale** exercitarea controlului constituționalității a art. 13 alin. (2), art. 16 alin. (3), al Legii nr. 1353 din 03-11-2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), cât și lipsa unei prevederi legale în Legea nr. 1353 din 03-11-2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), legat de - **cota parte a soților în gospodăriile țărănești (de fermier), dobândite în timpul căsătoriei**, prin raportare la - Codul Civil al RM, Codului Familiei al RM Nr. 1316 din 26-10-2000, Codului Administrativ, Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova Nr. 225 din 30-05-2003 și alte acte normative și prevederile articolelor 1 alin. (3), 4 alin. (1-2), 7, 8 alin. (1-2), 16 alin. (1-2), 20 alin. (1-2), 46 alin. (1-3), 54, 120 din Constituție și normele internaționale invocate mai sus.

VI. LISTA ACTELOR ANEXATE

- Copia Procurii emisă de între "G.Ț. Zlatin Alexandru Vasile", IDNO/CF – , pe numele angajatului său Sergiu Sloninov.
- Copia Ordinului de angajarea a lui Sergiu Sloninov la "G.Ț. Zlatin Alexandru Vasile", IDNO/CF – ,
- Copii după materialele dosarului nr. 22-2574/2023 de la Judecătoria Orhei sediul Central

VII. DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Mulțumesc anticipat.

Cu respect,

Digitally signed by Sloninov Sergiu
Date: 2025.06.04 23:29:11 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Sergiu Sloninov

02.06.2025

reprezentant "G.Ț. Zlatin Alexandru Vasile", IDNO/CF –

ÎNCHEIERE*/privind ridicarea excepției de neconstituționalitate/*

16 iunie 2025

mun. Orhei

Judecătoria Orhei (sediul central)

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

- Alina BALAN

Grefier

- Dina BOTNARI

examinând, în ședință de judecată publică, cererea înaintată de Sloninov Sergiu în interesele G.Ț., „Zlatin Vasile” cu privire la sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin.(2) și art.16 alin.(3) din Legea nr.1353 din 02.11.2000 privind gospodăriile țărănești(de fermier),

c o n s t a t ă :

1. La 13 februarie 2024, reclamanta Elena Zlatin reprezentantă de avocatul Constantin Bria a formulat cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei Comunei Ivancea ; I.P. Agenția Servicii Publice a RM, persoane terțe G.Ț. „Zlatin Alexandru Vasile” și Vitalie Zlatin cu privire la constatarea nulității dispoziției nr.02/1-7/2 din 01.03.2016 „Cu privire la efectuarea modificărilor în Registru de evidență a gospodăriilor Țărănești pe G.Ț. Zlatin Alexandru Vasile,,

2. Pe parcursul judecării cauzei în fond, Sloninov Sergiu în interesele G.Ț. „Zlatin Vasile” a formulat și a depus cerere de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. art. 13 alin.(2) și art.16 alin.(3) din Legea nr.1353 din 02.11.2000 privind gospodăriile țărănești(de fermier).

3. În ședința de judecată, reprezentantul reclamantei dl avocat Constantin Bria a solicitat admiterea demersului în sensul formulat.

4. În ședința de judecată, Sloninov Sergiu în interesele G.Ț. „Zlatin Vasile a solicitat admiterea cererii în sensul formulat.

5. În ședința de judecată, reprezentantul persoanei terțe Zlatin Vitalie– dl. avocat Pavel Midrigan a solicitat respingerea cererii formulate.

Audiind participanții la proces asupra cererii formulate, studiind cererea depusă de reclamant, analizând argumentele invocate de părți prin prisma circumstanțelor cauzei, raportate la prevederile Legii, instanța de judecată consideră că cererea înaintată de Sloninov Sergiu în interesele G.Ț. „Zlatin Vasile” cu privire la sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin.(2) și art.16 alin.(3) din Legea nr.1353 din 02.11.2000 privind gospodăriile țărănești(de fermier),este întemeiată și pasibilă de a fi admisă, din următoarele considerente.

6. În conformitate cu dispozițiile art. 12¹ alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe

asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

7. Potrivit hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea a reiterat că, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. Curtea a statuat că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

8. În conjunctura enunțată, instanța de judecată, relevă că pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, este necesară întrunirea cumulativă a tuturor condițiilor imperative prevăzute la art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, enunțat în prezenta încheiere, care, de altfel, rezultă și din hotărârea nominalizată a Curții Constituționale.

9. În context, obiectul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 13 alin.(2) și art.16 alin.(3) din Legea nr.1353 din 02.11.2000 privind gospodăriile țărănești(de fermier), care intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție. Excepția de neconstituționalitate este ridicată de către o parte implicată în proces, și anume de către Sloninov Sergiu în interesele G.Ț. „Zlatin Vasile” iar prevederile menționate sunt aplicabile cauzei, precum și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile invocate.

10. Conform art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova coroborat cu dispozițiile art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr.74 din 10 aprilie 2025, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

11. Instanța de judecată menționează că cererea privind sesizarea Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normei de drept citată supra, constituie o prerogativă a părții din proces, la caz, a persoanei terțe, iar prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea speței fără soluționarea prealabilă a excepției de către Curtea Constituțională, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești, ceea ce este inadmisibil.

12. Din considerentele enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de Sloninov Sergiu în interesele G.Ț. „Zlatin Vasile” privind sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova privind exercitarea controlului constituționalității.

13. În aceste condiții, și stabilind că în speță sunt întrunite cumulativ cele 4 condiții de la art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă, pentru sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată conchide asupra soluției de admitere a cererii înaintate de Sloninov Sergiu în interesele G.Ț. „Zlatin Vasile” cu privire la sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin.(2) și art.16 alin.(3) din Legea nr.1353 din 02.11.2000 privind gospodăriile țărănești(de fermier).

14. În conformitate cu prevederile art. 12¹, 269 – 270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

d i s p u n e :

Cererea înaintată de Sloninov Sergiu în interesele G.Ț. „Zlatin Vasile” cu privire la sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin.(2) și art.16 alin.(3) din Legea nr.1353 din 02.11.2000 privind gospodăriile țărănești(de fermier), se admite.

Se remite Curții Constituționale sesizarea întocmită de Sloninov Sergiu în interesele G.Ț. „Zlatin Vasile” cu privire la sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin.(2) și art.16 alin.(3) din Legea nr.1353 din 02.11.2000 privind gospodăriile țărănești(de fermier),

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Alina BALAN